

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Вищого навчального закладу
Укоопспілки «Полтавський університет
економіки і торгівлі»

18 квітня 2019 року № 88-Н

Форма № П-2.03.

Кафедра ділової іноземної мови

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____ В.І. Іщенко
(підпис)

« _____ » _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Вступ до перекладознавства»

з підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти

Освітня програма / спеціалізація	Філологія 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська <i>(код і назва)</i>
----------------------------------	--

Спеціальність	035 Філологія <i>(код і назва)</i>
---------------	---------------------------------------

Галузь знань	03 Гуманітарні науки <i>(код і назва)</i>
--------------	--

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
----------------------	----------

Полтава 2019 рік

Укладач програми:

Кобзар О.І., д. філол. н., проф. кафедри ділової іноземної мови
Полтавського університету економіки і торгівлі.

Робоча програма схвалена та
рекомендована до використання в
освітньому процесі на засіданні кафедри
ділової іноземної мови Протокол
засідання кафедри від 15 травня 2019 р.,
№ 10

Завідувач кафедри _____ доц. Іщенко.В.Л.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми

спеціальності «Філологія» ступеня бакалавр

д.ф.н., _____ Н.М.Бобух

(підпис)

ЗМІСТ

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни	4
Розділ 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання з навчальної дисципліни.....	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни	7
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни	8
Розділ 5. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів	12
Розділ 6. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу	15
Розділ 7. Рекомендовані джерела інформації15

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Вступ до
перекладознавства»

1. Місце в структурно-логічній схемі підготовки: після вивчення навчальних дисциплін: - «Вступ до мовознавства»
2. Кількість кредитів за ЄКТС 3.
3. Кількість модулів 2
4. <u>Обов'язкова</u> (варіативна) у відповідності до навчального плану (<i>вказати</i>) Обов'язкова
5. Курс - 2
6. Семестр – 3
7. Кількість годин: – загальна кількість: 1 семестр 60.
- лекції: 1 семестр 18.
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 1 семестр 14.
- самостійна робота: 1 семестр 28.
- вид підсумкового контролю: 1 семестр: екзамен

Розділ 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання з навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Вступ до перекладознавства» – створення теоретичної бази, необхідної для успішного формування та подальшого розвитку навичок перекладацької діяльності; підготовка до самостійної розробки окремих питань теорії та практики перекладу та ведення науково-дослідної роботи.

Завдання курсу:

- ознайомити студентів з історією розвитку, методологією, сучасним станом та перспективами розвитку теоретичного перекладознавства;
- забезпечити засвоєння необхідної термінології;
- сприяти усвідомленню студентами необхідності ґрунтовної і всебічної підготовки до професії перекладача та його відповідальності за якість власної праці.

Таблиця 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
Загальні компетентності		
1	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	Вміти ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
2	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
3	Здатність до абстрактного	Знати й розуміти основні поняття,

	мислення, аналізу та синтезу.	теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
4	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
5	Здатність проведення досліджень на належному рівні.	Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності		
6	Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).	Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
7	Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.	Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

Навчальна дисципліна є обов'язковою.

Форма підсумкового контролю знань: **екзамен**

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Вступ до перекладознавства» укладена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 035 «Філологія» освітня програма «Філологія», затвердженої наказом по університету від «22» березня 2019 р., № 60-Н.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
МОДУЛЬ 1. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ КУРСУ.			
Тема 1. Історія перекладу	Історія перекладу в Україні: період Київської Русі та Московського царства. Розвиток літературного перекладу в Україні ХІХ сторіччя. Особливості розвитку перекладу в Україні радянського періоду. Переклад в Україні за часів незалежності Відомі перекладачі сучасності	Скласти таблицю розвитку перекладу в Україні: період Київської Русі та Московського царства та вказати на його особливості. Визначити на прикладах шляхи розвитку літературного перекладу в Україні ХІХ сторіччя. Підготувати доповідь (можливо з презентацією або з ілюстраціями) про творчість видатного перекладача сучасності.	1 – 9
Тема 2. Перекладознавство як наука	Предмет, методи та завдання перекладознавства. Термінологічні визначення поняття «переклад». Два напрями розвитку теоретичного перекладознавства:	Дати визначення поняття «переклад» та вказати на його особливості. Визначити на прикладах напрями розвитку теоретичного перекладо-	1 – 9

	літературознавчий та лінгвістичний. Суперечка про перекладність: причини виникнення, сутність, сучасне наукове тлумачення. Жанрово-стилістична класифікація перекладів. Психолінгвістична класифікація перекладів. Загальні, окремі та спеціальні теорії перекладу.	знавства: літературознавчий та лінгвістичний. Підготувати доповідь (можливо з презентацією або з ілюстраціями) про адекватність та ідентичність перекладу. (письмова доповідь)	
Тема 3. Переклад як об'єкт наукового дослідження			1 – 9
Тема 4. Основні тенденції перекладу			
Тема 5. Класифікації перекладів	Класичні моделі перекладу. Денотативна модель перекладу. Трансформаційна модель перекладу. Семантична модель перекладу. Теорія рівнів еквівалентності.	Дати визначення поняття «делі перекладу» та вказати його особливості. Визначити на прикладах моделі перекладу. Підготувати доповідь (можливо з презентацією або з ілюстраціями) про рівнів еквівалентності	

		перекладу. (письмова доповідь)	
МОДУЛЬ 2. НАПРЯМИ ТА ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА			
Тема 6. Моделювання перекладацької діяльності	Загальний огляд перекладацьких моделей. Скопос-теорія. Інтерпретативна теорія. Теорія динамічної еквівалентності. Нормативна (когнітивна) теорія перекладу.	Дати визначення поняття «моделі перекладу» та вказати на його особливості. Визначити на прикладах моделі перекладу. Підготувати доповідь (можливо з презентацією або з ілюстраціями) про новітні моделі перекладу (письмова доповідь)	1 – 9
Тема 7. Переклад як різновид комунікації та джерело інформації	Інформація як основа перекладу. Дефініції інформації. Типологія інформації в перекладознавстві. Денотативна інформація. Конотативна інформація. Прагматична інформація.	Пояснити механізм творення метафори. Охарактеризувати асоціативно-метафоричну інформацію. Охарактеризувати пропозиційну інформацію. Охарактеризувати конотативну інформацію. Назвати типи стилістичної	1 – 9

		інформації. Навести приклади жаргонних, діалектних слів, аргю.	
Тема 8. Прагматичні аспекти перекладу	Переклад як реальний процес. Суб'єктивні фактори перекладацького процесу: загальна характеристика. Перекладацькі співвідношення. Перекладацькі прийоми. Жанрово-стилістичні особливості перекладу. Учасники перекладацького процесу. Часові та просторові аспекти перекладацької діяльності.	Дати визначення поняття «прагматичного тексту» та вказати на його особливості. Визначити на прикладах перекладацькі співвідношення. Підготувати доповідь (можливо з презентацією або з ілюстраціями) про перекладацькі прийоми (<i>письмова доповідь</i>)	1 – 9
Тема 9. Проблема оцінки якості перекладу	Оцінювання результатів перекладацької діяльності. Прескриптивний й описувальний складники теорії перекладу. Норма перекладу	Дати визначення поняття «Норма перекладу» та вказати на його особливості. Визначити на прикладах прескриптивний й описувальний складники теорії перекладу. Підготувати доповідь (можливо з презентацією)	1 – 9

		або з ілюстраціями) про особливості оцінювання результатів перекладацької діяльності. <i>(письмова доповідь)</i>	
--	--	---	--

Розділ 5. Система поточного та підсумкового контролю знань

Система поточного і підсумкового контролю має за мету оцінювання рівня сформованості тих чи інших компетентностей та досягнення програмних результатів навчання за навчальною дисципліною «Вступ до перекладознавства».

Компетентність як інтегрований результат індивідуальної навчальної діяльності студентів, формується на основі оволодіння ними змістовими (знання), процесуальними (уміння) і мотиваційними компонентами, його рівень виявляється в процесі оцінювання.

Визначення рівня сформованості дисциплінарних компетентностей (результатів навчання) здійснюється за: певним розділом (темою) робочої програми навчальної дисципліни; практичними заняттями (контрольні завдання, перевірка та захист індивідуального завдання, тестування тощо).

Об'єктами контролю є: робота студентів на лекціях, практичних, заняттях, якість та своєчасність виконання індивідуальних і домашніх завдань, поточних модульних робіт. Контрольні заходи здійснюються науково-педагогічними працівниками і включають поточний і підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється при проведенні лекцій, практичних, перевірки виконання індивідуальних і домашніх завдань та має на меті перевірку рівня засвоєння студентом навчального матеріалу навчальної дисципліни та оцінювання набутих компетентностей. Під час проведення лекцій застосовуються такі методи контролю, як усне опитування студентів з питань, визначених планом лекцій та пов'язаних з матеріалом попередніх лекцій, дискусійне обговорення проблемних питань з теми лекції та інше. На практичних заняттях контроль здійснюється при розв'язуванні окремими студентами та «малими групами» комплексу практичних задач і проблемних ситуацій та інше. Поточний контроль виконання студентами індивідуальних і домашніх завдань здійснюється за допомогою перевірки науковопедагогічним працівником результатів розв'язання ситуаційних завдань.

Поточний контроль, який застосовується під час проведення поточних модульних робіт, здійснюється при перевірці виконання відповідних тестів в письмовій формі або за допомогою відповідного програмного забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу, при перевірці виконання практичних ситуацій в письмовій формі тощо.

Підсумкове оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється у формі екзамену. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни дорівнює сумі всіх балів, отриманих за поточну успішність, виконання поточних модульних робіт та екзамен.

З метою мотивації студентів до активного та якісного виконання усіх видів навчальної роботи протягом семестру до загальної підсумкової оцінки можуть бути додані бали у розмірі до 10 % від загальної підсумкової оцінки, коефіцієнт мотивації (0,1). Мотивація студентів застосовується за умови виконання ними всіх видів навчальної роботи, які передбачені робочим

навчальним планом підготовки студентів і робочою програмою з навчальної дисципліни незалежно від результатів виконання. Застосування та конкретне значення коефіцієнту мотивації пізнавальної діяльності студентів визначається науково-педагогічним працівником кафедри враховуючи активність студента при вивченні навчальної дисципліни (відвідування навчальних занять, виконання видів навчальної діяльності, виконання поточних модульних робіт, участь у науково-дослідній роботі тощо).

Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 5. Розподіл балів, що отримують студенти за результатами вивчення навчальної дисципліни «Вступ до перекладознавства»

Форма навчальної роботи	Вид навчальної роботи	Бали	
			Всього
1. Аудиторна			
1.1. Лекція	1. Відвідування	1 бал × 9	9
1.2. Практичне	1. Відвідування	0,5 балів × 7	3,5
	2. Виступ із питання за планом	3 бал × 5	15
	3. Доповнення до виступу, активна участь в обговоренні питань	1 бал × 7	7
	4. Презентація	3 бали × 5	15
	Відповіді при фронтальному опитуванні	0,4 бали × 10	4
	Поточні контрольні роботи	2 бал × 5	10
2. Самостійна робота студента	2.1. Підготовка та захист реферату	2 бали × 5	10
	2.2. Виконання практичних завдань за навчальним планом	1 бал × 5	5
	2.3. Виконання навчальних завдань за вибором	1 бал × 5	5
3. Поточний модульний контроль	Поточна модульна робота	10 балів × 2	20
Підсумковий контроль	Екзамен	40 балів	100

Таблиця 6. Шкала оцінювання знань студентів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Вступ до перекладознавства»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця 7. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни «Вступ до перекладознавства»

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Участь у предметних олімпіадах: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5
	2. Участь в конкурсах на кращого знавця дисципліни: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5
	3. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	5
2. Науково-дослідна	1. Участь в наукових гуртках	5
	2. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5
	3. Наукові публікації	5
Разом		30

Розділ 6. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.
2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає перелік конкретних програмних продуктів – відсутнє
3. Дистанційний курс «Вступ до перекладознавства», який розміщено у програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ (<https://el.puet.edu.ua/>).

Розділ 7. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Комиссаров В. Н. Современное переводоведение [Електронний ресурс] / В. Н. Комиссаров – М. : ЭТС, 2002, 424 с. – Режим доступу : <http://library.durov.com/Komissarov-089.htm>
2. Комиссаров В.Н. Теория перевода (лингвистические аспекты) / В.Н. Комиссаров. – М.: Высшая школа, 1990. – 253 с. - Библиогр.: с.252.
3. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу : / В.В. Коптілов. – К.: Юніверс, 2003. – 275 с.
4. Корунець, І.В. Теорія та практика перекладу (аспектний переклад): Підручник : / І.В. Корунець, О.І. Терех. - Вінниця : Нова книга, 2000 . - 446 с. - Библиогр.: с.445-446та в підрядк. приміт..
5. Рецкер Я. И. Теория перевода и переводческая практика / Я. И. Рецкер. – М. : Р. Валент, 2004. – 240 с.
6. Чередниченко О.І. Український переклад: З минулого до сьогодні / О.І. Чередниченко // Од слова путь верстаючи й до слова...: Збірник на пошану Роксолани Петрівни Зорівчак, доктора філологічних наук, професора, заслуженого працівника освіти України. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – С. 21 – 31. 7.
7. Чередниченко О.І. Функції перекладу у сучасному світі / О.І. Чередниченко // Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. – Харків: Константа, 2006. – № 725. – С. 162 – 165.

8. Селіванова О. О. Світ свідомості в мові. Мир сознания в языке. Монографічне видання / О.О. Селіванова. – Черкаси : Ю. Чабаненко, 2012. – 488 с.
9. Стріха М. В. Український художній переклад / М. В. Стріха. – К.: Факт – Наш час, 2006. – 344 с.

Допоміжні

1. Гаупт Т.П. Творча діяльність Марка Вовчка в галузі художнього перекладу: Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.01 / Прикарпатський ун-т ім. В. Стефаника. – Івано-Франківськ, 2002 // http://www.nbu.gov.ua/ard/2002/02_gtpghp.zip.
2. Записки перекладацької майстерні 2000-2001. – Том 2. Історія й сьогодення українського поетичного перекладу (XII – XX ст.) / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів: Простір-М, 2002. – С. 36-63.
3. Зорівчак Р.П. Український художній і науковий переклад у політико-культурологічній концепції Івана Франка // <http://anvsu.org.ua/index.files/Articles/FrankoAcademy.htm>.
4. Москаленко М. Нариси з історії українського перекладу – 2 // http://www.vsesvit-journal.com/index.php?option=com_content&task=view&id=138&Itemid=41.
5. Москаленко М. Нариси з історії українського перекладу – 3 // http://www.vsesvit-journal.com/index.php?option=com_content&task=view&id=146&Itemid=41.
6. Москаленко М. Нариси з історії українського перекладу – 4 // http://www.vsesvit-journal.com/index.php?option=com_content&task=view&id=167&Itemid=41.
7. Москаленко М. Нариси з історії українського перекладу – 5 // http://www.vsesvit-journal.com/index.php?option=com_content&task=view&id=192&Itemid=41.
8. Москаленко М. Нариси з історії українського перекладу - 6 // http://www.vsesvit-journal.com/index.php?option=com_content&task=view&id=235&Itemid=41.

9. Тетеріна О.Б. Переклад як наукова проблема в українській літературно-критичній думці XIX - початку XX ст. (компаративний дискурс): Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.05 / Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. - К., 2004 // <http://www.nbu.gov.ua/ard/2004/04tobskd.zip>.

10. Фінкель А. Іван Франко – перекладач Некрасова // О.М. Фінкель – забутий теоретик українського перекладознавства. – Вінниця: Нова Книга, 2007. – С. 257-299.